

nézőkép

Zene szemeimnek

[Erdi Kriszta](#) • 2017. 10. 19. | Olvasási idő: 4 perc

A sound art és az aláfestő megnyitózene közötti halmazban találtunk érdekes példákat a múlt hetek megnyitódömpingjében. Most, hogy Björk-videókat állítanak ki képzőművészeti intézményekben világszerte, már nem meglepő, ha egy bányász dalkör énekel az OFF-Biennále programjaként szép városokról, Salgótarjánról, ahol egyelőre csak a múlt csillog szépen.

Hogy egy megnyitóra meghívják egy dj-t vagy egy kisebb zenekar fellép a hangulat fokozására, tulajdonképpen megszokott a hazai vernisszázs-kultúrában. Az utóbbi napokban néhány olyan eseményen jártunk, ahol ez a zenei háttér szervezesebben kapcsolódott az adott képzőművészeti kiállítások anyagaihoz, illetve néha már nem is kifejezetten a hagyományos értelemben vett szórakoztatást szolgálta, hanem az installáció meghosszabításaként funkcionáltak és így a kapott élmény sem volt elválasztható a térben látható munkáktól.

Salgótarjáni Bányász-Kohász Dalkör fellépése a Könyvbarátság megnyitóján. Fotó: Erdei Krisztina

A [Könyvbarátság](#) című projekt a kultúra hozzáférhetőségének kérdésével foglalkozik. A magyar és nemzetközi progresszív kultúra és történelem különböző történeteit és alkotásait gyűjti össze és teszi láthatóvá. A csoportos kiállítás kiindulópontja a magyar progresszivitás hagyománya, és a baloldali kultúra, kulturális kritika lehetőségei voltak. Ehhez választották a Vasas Szakszervezeti Szövetség Magdolna utcai székházát, és már a kezdetektől bevonták az ottani aktivitásokat is a kiállítás folyamatába. Helyszín és kiállítás egységének köszönhetően az installáció tulajdonképpen kiállítás-designként is értelmezhető.

Salgótarjáni Bányász-Kohász Dalkör fellépése a Könyvbarátság megnyitóján. Fotó: Erdei Krisztina

A tárlatot a fekete gyémántból élő városukról éneklő Salgótarjáni Bányász-Kohász Dalkör műsora nyitotta meg. A dalköröknek, melyek közül sok a mai napig működik, mindig is fontos szerepük volt a baloldali kultúra terjesztésében, a közösségformálásban, így a fellépők és a repertoár könnyedén integrálódott a szocialista bútortipar lakkozott remekeinek felforgatott rendszerébe.

Művészbuli a Pokoli aranykor megnyitóján. Fotó: Erdei Krisztina

A művészbuli egy egyhetes, a *Pokoli aranykor* című kiállításához kapcsolódó programsorozat nyitó eseménye volt a Kieselbach Galériában. A new wave koncertplakátokat felvonultató tárlat a '80-as évekből, Bp. Szabó György és Szőnyi Tamás kiváló gyűjteményeiből válogat és egy azonos című, frissen publikált albumot is bemutat a közönségnek.

Művházbuli a Pokoli aranykor megnyitóján. Fotó: Erdei Krisztina

A házibulin Kirschner Péter és Müller Péter Sziámi (Felevad duo) koncertje felelevenítette a '80-as évek underground energiáit korabeli díszletek, Dunakavics és vörösboros kóla társaságában, aminek az elfogyott mennyisége láttán nem teljesen volt igaz, hogy "Mi már leszoktunk róla/Nem élünk semmivel/Ez már az utolsó óra/Ezt józanul töltjük el". Az FMK, vagyis a mai KOGART-székházban egykor működő Fiala Művészek Klubja akkori látogatói és azok, akik talán napjainkban járnának oda, ha még létezne a hírhedt klub, egy estére együtt ültek fel húsz év új hullámára.

Műv házbuli a Pokoli aranykor megnyitóján. Fotó: Erdei Krisztina

A *Repülő kajak* című kiállítás kísérőrendezvényeként zajlott egy koncert október 11-én, a Svábhegyi Csillagvizsgálóban. A Világfalusi hangszerek projekt művészei olyan, az egész világon elterjedt hangszertípusokat készítettek, amelyek egy növényt a legegyszerűbb módon alakítanak hangkeltő eszközzé. Aktuális lakóhelyünk növényzetét vették kiindulópontnak, ahol az akác, a bálványfa és a japán keserűfű jelenléte a legszembeötlőbb. Ezek az innen nézve "idegenhonos" növények a világ szinte minden részén megtalálhatók, eredetileg dísz- és haszonnövényként telepítették be őket, később magukra hagyva, az ember által átformált, letarolt tájakon helyet találva maguknak, szabadon kezdtek nőni.

A Világfalusi hangszerek projekt koncertje a Repülő kajak című kiállításon. Forrás: Facebook

A hangszerek elkészítése nem igényel szaktudást, nem egy professzionizálódott elitkultúra termékei, és hacsak nem egy zenemű előadására törekszünk, hanem a zenélést közösségi tevékenységnek tartjuk, mindenki képes játszani rajtuk.

A Világfalusi hangszerek projekt koncertje a Repülő kajak című kiállításon. Forrás: Facebook

Az elmúlt ötven év hazai fotográfiájáról keresztmetszetet adó, [Látkép](#) című kiállítás megnyitóján az I.M.A., azaz International Music Association nevű formáció működött közre, mely egy nyitott nemzetközi zenetársaság, az Éjszakák Egyesült Álma zenekar új, nyitottabb formája. Tagjai olyan legendás zenekarokban játszottak mint a Balaton, Trabant, Európa Kiadó vagy Happy Dead Band. Vető János NahTe, aki maga is a kiállítók között van a Capa Központban, énekelt és többek között ukulelén és kaossilatoron játszott. Zenei kötődéseiről az artportal-nak is beszélt nemrégiben, [kétrészes interjújában](#), hangjával és jelenlétével a hetvenes- és nyolcvanas évek undergroundját idézte meg.

“Szépségénél fogva a fény a legalkalmasabb elhiteni velünk a valóságot”. A Nemzetközi zenetársaság koncertje a Látkép megnyitóján a Capa Központban. Vető János NahTe (ének, kaossilator, szájharmonika, ukulele), Magyar Péter (elektromos percussion), Dudás Zsombor (dob), Keszei Krisztián (gitár), Horváth Gábor (basszusgitár). Fotó: Németh Dámiel

Egy bevezető KEX szám után hallhattunk például az Essay (a fotóról) című 1998-as szövegből: “Beatekből bit leszünk, még csak fájni se kell, leszünk fájl. A fájdalom például tipikus tapimozsi jelenség,..., de lehet hogy ez a kijáraton a kilincs, mint a voodoo varázsló eszköztárában a coca-colás üveg.”

A Nemzetközi zenetársaság koncertje a Látkép megnyitóján a Capa Központban.
Fotó: Németh Dániel